

"የሰርቆ አደሮች ስብሰባ"

ዳንኤል ክብረት

September 19, 2017

ስሞኑን በአዲስ አበባ አንድ ትልቅ የስብሰባ አዳራሽ ውስጥ የአዲስ አበባ ደረጃ አንድ ሌቦች ስብሰባ አድርገው ነበር። የስብሰባው መሪ ቃል <የሕዝቡን ጥያቄ ለመመለስ ሌቦች ምን ሊያደርጉ ይችላሉ?> የሚል ነው። ስብሰባው እንደተጀመረ አንደኛው የታወቀ ሌባ እጁን አወጣና <መፈክሩ ላይ የተጠቀስንበት ስም ትክክል አይደለም። ገጽታችንን የሚያበላሽ ነው። ሲል አስተያየት ሰጠ። ጭብጨባ አዳራሹን ሞላው።

<ታዲያ ምን ይሁን፤ መቼም ሌባ መሆናችን ርግጥ ነው። አሉ ስብሰባው።

<ጠየም አድርጉት፤ እንደ ባለጌ ጥሬ ድርግም አይደረግም። አሉ ሌላ አስተያየት ሰጭ።

<እኮ ምን እንባል። አሉ ስብሰባው።

<ሌሎቹ ሠርቆ አደር፣ አርብቆ አደር፣ ወቆ አደር፣አርሶ አደር ከተባሉ እኛም <ነጥቆ አደር> ነው መባል ያለብን። ይኼው ጸደቀ።

<የሕዝቡ ምሬት ጨምሯል። ሕዝቡ በሌቦች መማረሩን በተደጋጋሚ እየገለጠ ነው። አንድ ቀን መሣሪያ ቢያጣ እንኳን አካፋና ዶማ ይዞ መነሣቱ አይቀርም።

ከተንተከተከ እሳቱ ጨምሮ

ክዳኑን ይገፋል የፈላበት ሽሮ

ሲባል አልሰማችሁም። ያን ጊዜ ደግሞ ለሁላችን መግቢያ ቀዳዳው ጠባብ ነው የሚሆነው። ለዚህ ጉዳይ እኛው ራሳችን መፍትሔ ማምጣት አለብን። አሉ ስብሰባው።

<ስንናገር ለይተን መናገር አለብን። ሌባ ሁሉ አንድ ዓይነት አይደለም። ኩሩ ሌባና ልክስክስ ሌባ፤ ጨዋ ሌባና ባለጌ ሌባ፤ ሽቃጭ ሌባና ኢንቨስተር ሌባ፤ ነጥቆ ሂያድና ነጥቆ ገንቢ፤ ገፋፊ ሌባና ለካፊ ሌባ፤ እየተባለ የሚዘረዘር ብዙ ዓይነት ሌባ ነው ያለው። በስመ ሌባ ሁላችንም መሰደብ የለብንም። አሉ አንድ የታወቁ ሌባ።

ሰብሳቢው የተገረሙ ይመስላሉ፤ አገጫቸውን በእጃቸው ይዘው <እኔም የእናንተን ያህል ባይሆንም መቼም በዚህ ስም ተጠርቼበታለሁ። አሁን የዘረዘርከው ግን ምንድን ነው?> አሉት።

ሰውዬው ዕውቀት በመጠየቁ ወንበሩ ላይ ተገላብጦ ተቀመጠና፤ ጉሮሮውን ጠራርጎ <መቼም ዕውቀት ማካፈል ደስ ይለኛል። ኩሩ ሌባ ማለት ከሚሊዮን ቢታች የማይነካ፤ ዝም ብሎ በመቶውም በሺውም የማይልከሰከስ ነው። ልክሰክስ ሌባ ደግሞ የዚህ ተቃራኒ ነው። ጨዋ ሌባ ማለት ደግሞ ሲሰርቅ በሕጉ መሠረት የሚሰርቅ ማለት ነው። ሰነድ አዘጋጅቶ፣ ጨረታ አጫርቶ፣ ማስታወቂያ አሠርቶ፣ ቃለ ጉባኤ አያይዘ፤ ዕቃ ገቢ አድርጎ የሚሰርቅ ማለት ነው። ባለጌ ሌባ ደግሞ የዚህ ተቃራኒ ነው። ኢንቨስተር ሌባ ገንዘብ የሚባጭቀው ከትላልቅ ኢንቨስትመንቶች ብቻ ነው። መጉመድ እንጂ መጉረስ የማያውቅ ቆፍጣና። መጉረድ እንጂ መቁረጥ ያልለመደ ጀግና፤ መበጨቅ እንጂ መንጨት የማያውቅ ሆደ ሰፊ ማለት ነው። ሽቃጭ ሌባ ግን ከገቢውም፣ ከወጭውም፣ ከሰቆም፣ ከኅብረት ሰቆም የሚቀነጣጥብ ቀነጣጣቢ ነው። ነጥቅ ሂያጅና ነጥቅ ገንቢ ስለሚባሉት የሌባ ዓይነቶች በደንብ መግለጥ አለብኝ። <ነጥቅ ሂያጅ ሌባ> ማለት ካገኘ በኋላ እዚህ ሀገር የማይቀመጥ ሌባ ነው። ይኼ ዓይነቱ ሌባ ለሀገሪቱ ዕድገት ዕንቅፋት ነው። የሀገርን ገቢ ወደ ባዕድ ሀገር የሚያሸሽ ከሐዲ ሌባ ነው። የሀገር ፍቅር ስሜት ፈጽሞ የሌለው ሌባ ነው። እዚህ ነጥቅ እዚህ ሙብላት ሲገባው ሀገሩን ከድቶ ወጥቶ የሚበላ። እኛ <ወጥቶ በል ሌባ> ብለንዋል። <ነጥቅ ገንቢ ሌባ> ግን አገር ወዳድ ሌባ ነው። እዚህ ነጥቅ እዚህ ፎቅንም፣ ፋብሪካውንም፣ ሆቴሉንም፣ እርሻውንም ይገነባል። ለሀገሩም አጥብቆ ያስባል። እዚህ ነጥቅ እዚህ የሚሊዮን ብሩን መኪና ያሽቃብጠዋል፤ እዚህ የመቶ ሺ ብር ውስኪ ያወርዳል።

ነጥቅ ገንቢ ሌባ ደግ ሰው ነው። ሃይማኖተኛ ከሆነ ከነጠቀው ገንዘብ ወይ ለቸርች ወይ ለገዳም ይሰጣል። ነዳያን ያበላል። ድኻ ይረዳል። ሃይማኖተኛ ካልሆነ ደግሞ ለወጣት ማኅበራት ይለግሳል፤ ለቀበሌ ቲሸርት ያሠራል፤ በዓል ስፖንሰር ያደርጋል፤ እንዲህ ያለው ነጥቅ ገንቢ ሌባ ሊበረታታ ይገባዋል። ግን ምን ያደርጋል የሀገራችን ሕግና የኢንቨስትመንት ዐዋጁ በቂ ማበረታቻ ለዚህ ሀገር ወዳድ ሌባ አይሰጥም።

በመጨረሻ የማብራሪያችሁ <ገፋፊ ሌባና ለካፊ ሌባ> ስለሚባሉት ነው። ገፋፊ ሌባ ማለት ሥጋ ሲበላ አጥንት የማያስቀር፤ እንጅራ ሲበላ ሞሰብ የማይተርፈው፤ ሻይ ሲወስድ ከነ ብርጭቆው፤ የደራሲውን ድርሰት ወስዶ የደራሲውን ስም የሚያጠፋ፤ ሚስቱን መንጠቁ ሳያንሰው ባሏን የሚገል፤ በመሬትህ ላይ ባለ ዘጠኝ ፎቅ ሊሠራ አንተን በዘጠነኛው የኮንዶሚኒየም ፎቅ ላይ የሚወረውርህ፤ ሃምሳ ዓመት የኖርክበትን ቤት ወስዶ ከከተማው ሃምሳ ኪሎ ሜትር አውጥቶ የሚጥልህ ማለት ነው። ለካፊዎቹ ሌቦች ዝም ብለው ነው። እዚህም እዚያም ለኮፍ ለኮፍ ነው የሚያደርጉት። ሰውዬው ማብራሪያውን ሲጨርስ አድናቂዎቹ እየሳቁ አጨበጩት። ሰው የልቡን ሲነግሩት የኮረኮሩት ያህል ይስቃል ይባል የለ።

<ታዲያ አሁን መፍትሔው ምንድን ነው?> አሉ ሰብሳቢው ነገሩ ውስብስብ ብሎባቸው። አንዱ እጁን አወጣ። <ለችግሩ መባባስ ዋነኞቹ ተጠያቂዎች ከመሐልና ከታች ያሉት ሌቦች ናቸው። አሁን እኔ ኩሩ ሌባ ነኝ። ልስረቅ አልስረቅ ሰፊው ሕዝብ አያውቅም። እይውልዎት፣ መንደር መንገድ ላይ ያለችውን ዛፍ የሚቆርጠውን እንጂ ደን ውስጥ ያለውን ዛፍ የሚቆርጠውን ማንም አያየውም። አሁን ለኛ ችግር የሆኑብን የመንደር ዛፍ ቆራጮች ናቸው። ለካፊ ሌቦች ከስኳሩም፣ ከጨውም፣ ከድንቹም፣ ከሸማቾቹም ይቀነጣጥቡና ሕዝቡን ያነሣሁታል። ሕዝቡ ስኳሩ ወደ ሸማቾች ከገባ በኋላ አለቀ ሲሉት እንጂ መጀመሪያው ወደ ሸማቾች ባልመጣው ስኳር ላይ አይበሳጭም። ሃምሳ ኩንታሉን ወስደን ሃምሳውን ኩንታል ሩብ ሩብ ኪሎ ብናከፋፍለው <ተመስገን> ብሎ ነው ወደ ቤቱ የሚሄደው። ሥራው ግልጽነት ያለው እንዲመስል ደግሞ የመጣውን ሃምሳ ኩንታል ከሴቶች፣ ከወጣቶችና ከአዛውንት የተመረጡ ኮሚቴዎችን አሰልፎ እኩል እንዲያካፍሉ ማድረግ ነው። >

<ልክ ነው።> አለ አንዱ ሰርቆ አደር ኢንቨስተር <ሰው ሙብራት ተቆራረጡብን አለ እንጂ የሙብራቱን ኬብል እነማን ናቸው ከውጭ የሚያስገቡት ብሎ ጠየቀ? ዱቄቱ ወደ ሸማቾች ቡብዛት አልመጣም አለ እንጂ ዱቄቱን እነ እገሌ ብቻ ለምን ከውጭ ያስመጣሉ? ብሎ ጠየቀ፤ አልጠየቀም። ኮንዶሚኒየም በትክክል አልደረሰኝም አለ እንጂ እነ እገሌ የከተማ

ቦታ በካሬ 300 ሺብር የሚጫረቱት ብሩን ከየት ቢያመጡት ነው ብሎ ጠየቀ፤ አልጠየቀም። <እገሌና እገሌ የተባሉ ዋና አከፋፋዮች ለምን አስወደዱብን፤ ለምን አሳነሱን?> አለ እንጂ <ግን እነርሱ የውጭ ምንዛሬ ከየት እያገኙ ነው ዕቃውን ከውጭ የሚያመጡት?> ብሎ መቼ ጠየቀ፤ ስለዚህ ችግሩ እታች ያሉት አቀባባይ ሌቦች አሠራሩን ስላላወቁበት ነው ማለት ነው። አያችሁ ሕዝቡ የዋሕ ነው። በጥፍርህ ስትባሉት ለጥፍሩን ቁረጡልኝ። ነው የሚለው። ሰውዬውኮ የቧጨረው ጥፍር ስላለው አይደለም። በጥፍሩ እንዲባሉት የሚያዝ ጭንቅላት ስላለው ነው። ሕዝቡ <ጥፍሩን አስቆርጦ> ወደ ቤቱ ይገባል። ለተወሰነ ጊዜ ቧጨረው ዝም ይላል። ቆይቶ ግን ጥፍሩ ሲያደግ መቧጨሩን ይቀጥላል። መጀመሪያ ጥፍሩን ያሳደገው፤ ተቧጨር ብሎ መብት የሰጠው ማን ሆነና። አሁንም ያስቸገሩን ራሶቹ አይደሉም። ጥፍሮቹ ናቸው። እንደ ድጓ አድራሽ በሊቃውንት ፊት ዕውቀቱን ያስመሰከረ መስሎት ትከሻውን ሰበቀ። ሰብሳቢው ግራ እየገባቸውም ቢሆን <ሐሳቡን እንጠቅልለው፤ የመቋጫ ሐሳብ አምጡ> አሉ።

ሁለት ሰዎች ተረዳድተው ያዘጋጁትን የአቋም መግለጫ ይዘው ወጡ። እነርሱ የአቋም መግለጫውን ሲያቀርቡ ተሰብሳቢዎቹ ወረቀትና ስክርቤቶ አዘጋጁ።

አንደኛ፡- ኅብረተሰቡ ስርቆትን እንዲጠየቁ ስለ ስርቆት በመገናኛ ብዙኃን ትምህርት ይሰጥ (ይኼ ሲነበብ አንድ አምስቱ በቲቪና ሬዲዮ የሚቀርበውን ማስታወቂያ ለመሥራት እንዴት ከባለ ሥልጣናቱ ጋር እንደሚሠሩ ተንሸካሽኩ፤ አንድ ሁለቱ ደግሞ በእነርሱ ሬዲዮ ጣቢያ ይህን ፕሮግራም ለመሥራት የስፖንሰር ገንዘብ ሲጮቁ ታያቸው) ሁለተኛ፡- በየቀበሌውና በየደረጃው ሕዝቡ ሌቦችን እንዲያጋልጥ ይደረግና ርምጃ ይወሰድ (የተወሰኑት ተሰብሳቢዎች ለቀበሌ ስብሰባዎች ሞንታርቦ፤ ውኃና ኮፍያ ያለ ጨረታ ለማቅረብ ተጠቃቀሱ)

ሦስተኛ፡- ሌብነትን የተመለከተ ዜማ በታዋቂ አርቲስቶች እንዲዘጋጅ ይደረግ (አርት ነክቶናል የሚሉ ነጥቆ አደር አርቲስቶች የሚዘጋጀውን የፀረ ስርቆት ቅስቀሳ ከእነርሱ እንዳይወጣ ዘየዱ)

አራተኛ፡- ስለ ስርቆት አስከፊነት የሚያስተምር ቢል ቦርድ በመላ ሀገሪቱ ይተከል (የማስታወቂያ ድርጅት ያላቸው ተሰብሳቢዎች ይቺ ፕሮጀክት ከኛ አታልፍም ብለው ማሉ) አምስተኛ፡- የፀረ ስርቆት ቀን በየዓመቱ ይከበር። (ቲቪትና ኮፍያ፤ መድረክና መስተንግዶ የሚያቀርቡ ተሰብሳቢዎች ዓመታዊ ገቢ ተገኘ ብለው ጮኬ ረገጡ።)

ተሰብሳቢዎቹ ሲወጡ የአዳራሹ ዘበኛ በጎዘን ለጓደኛቸው <በሬ ሞተና ፍትሐት ሲፈታ ከበሮው ድምጹ እንዳይሰማ <ትሽ፣ ትሽ፣ ትሽ> ይል ጀመር። ከዚያ በፊት <እድም፣ እድም፣ እድም> ሲል ይሰሙት የነበሩት ጽናጽንና መቋሚያ <ምነው ዛሬ ያለውትሮህ ድምጽ እንዳይሰማ <ትሽ፣ ትሽ፣ ትሽ> ትል ጀመር> ብለው ቢጠይቁት <የሞተው በሬ፤ የሚመታው የበሬ ቆዳ ሆኖብኝኮ ነው። እንዴት ከበሬ ቆዳ ተሠርቼ በሬ ሞተ ብዬ ከበሮ ልምታ> አላቸው ይባላል ብለው ተረቱ።